

Huvudman

Dibber norra strand skola AB
Organisationsnummer 5568884240
info@dibber.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Norra strand Dibber i Sollentuna kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Dibber norra strand AB att senast den **torsdag den 18 april 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd, arbetet mot kränkande behandling, studiero och trygghet. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Dibber norra strand AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart och får inte överklagas (26 kap. 10 § tredje stycket skollagen och 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen)

Dibber norra strand skola AB ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar och särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 11 april 2024 informera samtliga lärare om skollagens bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd. Detta innebär att informera om att elever som riskerar att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för kunskap som minst ska uppnås i ett eller flera ämnen ska ges stöd i form av extra anpassningar. Inkom med en redogörelse för när och hur informationen har förmedlats. (3 kap. 5 och 7 §§ skollagen)

2. Rektorn ska följa upp lärarnas arbete med extra anpassningar och om undervisningen eller insatserna utformas så att eleverna får de extra anpassningar som de behöver. Rektorn ska vidare analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen för eleverna (3 kap. 5 § och 4 kap. 4 § skollagen). Inkom med en redogörelse för uppföljningen, analysen och eventuella beslut om åtgärder.
3. Se till att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen). Inkom med en sammanställning för hur många elever i behov av särskilt stöd som har anmälts till rektorn och hur många utredningar om elevers behov av särskilt stöd som har startats under perioden 18 januari 2024 till 11 april 2024.

Arbetet mot kränkande behandling

1. Se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 7 och 8 §§ skollagen)
2. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 11 april 2024 informera samtlig personal på skolenheten gällande att om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten så är personalen skyldig att anmäla detta till rektorn (6 kap. 10 § skollagen).

Studiero

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 11 april 2024 informera all skolpersonal om skollagens reglering kring personalens befogenheter att agera för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero samt hur disciplinära åtgärder kan och får användas (5 kap. 6 § skollagen). Inkom med en redogörelse för hur och när informationen har förmedlats.
2. Rektorn ska se till att det finns rutiner för arbetet med att göra en utredning avseende en elev som vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse (5 kap. 9 och 10 §§ skollagen). Inkom med ovan angivna rutiner samt en redogörelse för hur många sådana utredningar som genomförts under perioden 18 januari 2024 till 11 april 2024.

Trygghet

1. Se till att rektorn följer upp elevernas trygghet i skolmiljön tillika studiero i undervisningen samt analyserar vilka hinder som finns för att elever ska vara trygga och ha studiero. Utifrån uppföljningen och analysen av vilka behov som finns i verksamheten, ska rektorn besluta om vilka åtgärder som ska vidtas. (4 kap. 4 § och 5 kap. 3 § skollagen). Uppföljningen och analysen ska omfatta organiseringen av undervisningsgrupper, personalens gemensamma arbetssätt och förhållningssätt samt medverkan av elevhälsan i arbetet med trygghet och studiero. Inkom med en redogörelse för uppföljningen, analysen och beslutade åtgärder.

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Dibber norra strand skola AB en anmärkning avseende brister rörande utformning av åtgärdsprogram. Dibber norra strand skola AB ska senast den **torsdag den 18 april 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får inte överklagas (28 kap. 2 och 18 §§).

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Dibber norra strand skola AB avseende brister rörande betygskatalogens utformning samt undervisning och bedömning enligt läroplan. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får inte överklagas (28 kap. 2 och 18 §§)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser undervisning av legitimerade och behöriga lärare samt utdrag ur belastningsregistret.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2023:8823) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2023 inlett en tillsyn av Norra strand Dibber, som är en F–9-skola belägen i Sollentuna kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Norra strand Dibber följer gällande bestämmelser om undervisning av behöriga och legitimerade lärare, extra anpassningar och särskilt stöd, skolans förebyggande arbete med trygghet och åtgärder mot kränkande behandling, studiero, utdrag ur belastningsregistret, undervisning och bedömning enligt läroplan samt betyg och betygs katalog.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 15 november och den 1 december 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. betygs kataloger, skolans aktiva åtgärdsprogram, anmälningar och utredningar av kränkande behandling samt skolans plan mot kränkande behandling. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet samt se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (2 kap 34 § och 4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Elever, lärare som undervisar i årskurs 1–3, representanter från elevhälsan och rektorn uppger i intervju att alla lärare inte tillgodoser elevernas behov av extra anpassningar. Elever, representanter från elevhälsan och rektorn uppger vidare att det finns lärare på skolan som inte arbetar med extra anpassningar. Rektorn uppger att elevernas möjligheter att få extra anpassningar skiljer sig mellan stadier och beroende på vilken lärare som undervisar.

Representanter från elevhälsan och rektorn uppger vidare att det saknas kunskap gällande extra anpassningar hos flera av lärarna på skolan. Rektorn uppger att det

finns lärare på skolan som inte känner till vilka anpassningar eleverna är i behov av och förklarar att det kan bero på att det finns många elever på skolan som är i behov av extra anpassningar och att varje enskild elev har många, individuella anpassningar. Detta medför att det är svårt för lärare att säkerställa att alla elever får alla de anpassningar som de är i behov av. Rektorn uppger vidare att hon bedriver ett arbete för att korrigera denna brist på kunskap men tillägger att det säkert kommer att ta tid innan allt sitter och alla arbetar korrekt.

Särskilt stöd

I intervju med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framkommer det att lärare ska anmäla elever som kan vara i behov av särskilt stöd genom att fylla i en blankett som finns i skolans journalsystem. Blanketten skickas sedan till rektorn via journalsystemet.

I intervju med lärare framkommer det att det finns fyra elever¹ som lärarna befarar trots extra anpassningar inte kommer att uppfylla kunskapskriterierna, men som inte har anmälts till rektorn.

Representanter från elevhälsan uppger att det är långt ifrån alla lärare som anmäler elevers behov av särskilt stöd i den utsträckning de ska. Rektorn uppger att det finns en osäkerhet hos lärarna gällande att anmäla elevers behov av särskilt stöd till rektorn. Rektorn uppger dock att detta inte handlar om att lärarna är osäkra i sin profession och bedömning av eleverna utan att det snarare beror på att det varit så många rektorsbyten, något som i sin tur bidragit till att lärarna blivit osäkra på vilken rutin det är som gäller på skolan just nu.

I intervjuer med elevhälsan och rektorn framkommer det att det finns en lista med tio till femton namn på elever som rektorn fattat beslut om att starta en utredning gällande elevernas behov av särskilt stöd. Elevhälsan uppger att eleverna på listan är anmälda enligt skolans rutin för anmälan om elever i behov av särskilt stöd, men tillägger att utredningarna inte påbörjats än. Elevhälsan uppger att det inte finns något datum för när utredningarna om elevernas behov av särskilt stöd ska startas. Rektorn uppger att alla elever på listan ska utredas för behov av särskilt stöd, men tillägger att det görs en prioritering gällande i vilken ordning eleverna ska utredas.

Rektorn uppger att hon har fattat beslut om att utredningar gällande särskilt stöd för de elever som anmälts enligt skolans rutin ska starta och att tre eller fyra av dessa utredningar är klara. Det framkommer i intervju med rektorn att det finns en elev² som lärare anmält enligt skolans rutin för anmälan av elever i behov av särskilt stöd, där rektorn inte fattat beslut om att starta en utredning av elevens behov av särskilt stöd. I ett av de åtgärdsprogram³ som Skolinspektionen tagit del av

¹ Enligt elevförteckning som upprättats i samband med protokollet avses elev 5, 6, 10, 17

² Enligt elevförteckning som upprättats i samband med protokollet avses elev 2

³ Enligt elevförteckning som upprättats i samband med protokollet avses elev 20

framkommer att det inte genomförts en utredning gällande elevens behov av särskilt stöd eftersom eleven inte är i behov av särskilt stöd.

Rektorn tillägger att det är många elever på skolan vars behov av särskilt stöd behöver utredas och att alla inte kan utredas omedelbart. Därför finns det en lista på vilka elever som rektorn fattat beslut om att starta en utredning gällande behov av särskilt stöd. Det är specialpedagogen som genomför utredningarna.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i sin helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 5 § skollagen)

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen)

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister inom området extra anpassningar. Av utredningen framgår visserligen att vissa lärare arbetar med extra anpassningar. Det framgår dock att det finns lärare på skolan som inte arbetar med extra anpassningar och att elever inte får de extra anpassningar de är i behov av. Vidare framgår det att några lärare inte känner till vilka extra anpassningar eleverna har. Rektorn bedriver visserligen ett arbete för att korrigera denna brist på kunskap, men av utredningen framgår att rektorns arbete ännu inte givit full effekt. Av skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper ska eleven ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Att elever inte ges stöd i form av extra anpassningar är en brist.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister på Norra strand Digger gällande att anmäla elever behov av särskilt stöd till rektorn. Av utredningen framgår att det finns elever som lärare befarar inte kommer att uppfylla kunskapskriterierna trots extra anpassningar, men som lärare inte anmält till rektorn. Av skollagen framgår att lärare ska anmäla elevers behov av särskilt stöd om eleven, trots extra anpassningar, befaras att inte uppfylla betygskriterierna

eller de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppnås. Att lärare inte anmäler alla elever som kan vara i behov av särskilt stöd till rektorn är en brist.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister gällande att starta en utredning gällande elevers behov av särskilt stöd. Visserligen har rektorn beslutat om att ett tio- till femtontal utredningar ska startas, men av dessa är bara tre eller fyra utredningar genomförda. Av skollagen framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Att rektorn inte ser till att det skyndsamt startas en utredning av de elever, vars behov av särskilt stöd, anmälts till rektorn är en brist.

Arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Planen mot kränkande behandling

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling. I planen redovisas bland annat planens syfte, en kartläggning av föregående års förebyggande arbete, kränkingsanmälningar från läsårsstarten 2023/24 fram till den 1 november 2023 samt en analys. Planen innehåller inte en redogörelse för vilka av föregående års åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Planen innehåller inte heller en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från föregående läsår har genomförts.

Rektorn uppger att en av de första åtgärderna hon vidtog när hon tillträdde som rektor var att upprätta planen mot kränkande behandling. Planen mot kränkande behandling färdigställdes under höstlovet 2023. Rektorn uppger vidare att skolan tidigare saknat en plan mot kränkande behandling. Efter att planen var upprättad presenterades den i skolans elevråd. Rektorn uppger vidare att arbetet med att förankra planen hos eleven är något som precis har påbörjats.

I intervjuer med lärare framkommer det att det finns lärare som inte har tagit del av planen mot kränkande behandling. När Skolinspektionens utredare visar den plan som upprättats för läsåret 2022/23 uppger ett antal lärare att de inte sett dokumentet tidigare.

Åtgärdande arbete för att förhindra kränkande behandling

Det framkommer i samtliga intervjuer att det förekommer kränkningar på skolan. Elever i årskurs 4–9 uppger att det inte är meningsfullt att berätta för personalen om de upplever sig blivit kränkta eftersom det inte händer något efter att de berättat.

Lärare uppger att de känner till skolans rutin för anmälan om kränkande behandling, men att nyanställda lärare och vikarier inte känner till hur de ska agera vid kränkande behandling. Det framkommer i intervjuer med lärare att det inte är helt tydligt vem som ansvarar för att ta tag i och anmäla en incident när den inträffar.

Lärare och representanter från elevhälsan uppger att alla kränkningar inte anmäls. Representanter från elevhälsan uppger vidare att det finns ett stort mörkertal av kränkningar som inte anmäls, något som representanterna uppger kan handla om en uppgivenhet hos personalen. Att personalen upplever att det inte är någon idé att anmäla. Rektorn uppger att det för närvarande kommer in många möjliga kränkningsanmälningar och tillägger att hon tror att alla kränkningar numera anmäls. Att det inkommer så många kränkingsanmälningar just nu har även fått till följd att det kan ta upp till två veckor innan en utredning blir klar, tillägger rektorn.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 7 och 8 §§ skollagen)

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans plan mot kränkande behandling. Förvisso finns det sedan en tid tillbaka en plan mot kränkande behandling på skolan, men det framkommer att planen nyligen är upprättad och att det tidigare saknats en plan mot kränkande behandling på skolan. Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt av de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Att huvudmannen inte sett till att skolan har haft en plan mot kränkande behandling tidigare är en brist som bidrar till att planen saknar en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Det är även en brist att det inte finns någon redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts under läsåret.

Skolinspektionen bedömer att vidare det finns brister i det åtgärdande arbetet med att förhindra kränkande behandling. Av utredningen framgår att alla kränkningar som sker inte anmäls och att rutinen gällande när och hur personalen ska anmäla inte är helt tydlig för all personal. Av skollagen framgår det att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev

anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Att alla kränkningar inte anmäls innebär att rektorn inte får kännedom om alla kränkningar som sker vilket i sin tur leder till att rektorn inte kan anmäla detta till huvudmannen. Om huvudmannen inte får kännedom om alla kränkningar som sker kan huvudmannen inte uppfylla sin utredningsskyldighet. Att lärare inte anmäler alla uppgifter om kränkande behandling till rektorn är således en brist.

Studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer framkommer det att studieron på skolan varierar beroende på elevgrupp och undervisande lärare. Elever i årskurs 1–3 och 4–6 beskriver att det finns några elever som skriker i klassrummet så att det blir svårt för andra elever att koncentrera sig på skolarbetet. Eleverna i årskurs 7–9 uppger att studieron beror på vem som undervisar, men tillägger att det ibland kan vara kaos på lektionerna.

Elever, lärare, representanter från elevhälsan och rektorn uppger vidare att brister i studieron är kopplade till en grupp specifika elever på skolan. Lärare beskriver att det handlar om en grupp elever som har utmaningar med att förstå skoluppgifter och att eleverna då istället roar sig med något annat som i sin tur stör studieron.

Det framkommer i intervju med lärare att alla lärare inte känner till att de har rätt att använda sig av disciplinära åtgärder. De lärare som uppger att de använt sig av utvisning uppger även att åtgärden dokumenterats i skolans incidentrapporteringssystem. Rektorn uppger att det finns elever på skolan som inte rättar sig efter att en lärare visar ut dem ur klassrummet och att lärare istället för att använda en disciplinär åtgärd ber rektorn komma till klassrummet.

Rektorn uppger att lärarna på skolan tidigare använde sig av fasthållning och polisanmälan som disciplinär åtgärd, en åtgärd som rektorn har förbjudit lärarna att använda sig av så vida det inte handlar om nödvärn. Rektorn uppger vidare att det kan vara förklaringen till varför lärare svarar att de inte får använda sig av disciplinära åtgärder.

Det framkommer i intervju med lärare att det för närvarande finns tre elever som är avstängda från skolan på grund av ordningsstörande och/-eller olämpligt beteende, som ska komma tillbaka till skolan innevarande vecka. På frågan om orsakerna till elevernas beteende har utretts svarar representanterna för elevhälsan att elevhälsoteamet haft diskussioner om hur skolan kan hjälpa dessa elever samt att skolan har haft en dialog med elevernas vårdnadshavare. Representanterna beskriver även att de tagit fram en handlingsplan gällande hur dessa elever ska hanteras. Handlingsplanen ska enligt en representant mailas ut till lärarna under dagen efter intervjun. Rektorn uppger att elevernas beteende utretts "helt kort" inför beslutet om avstängning.

Skolinspektionen har tagit del av fyra beslut om avstängning, i samtliga beslut finns den bakomliggande händelsen beskriven. Information om att rektorn har fattat beslutet och att elevernas vårdnadshavare är informerade. Det finns en hänvisning till att beslutet går att överklaga. Orsakerna till avstängningen framgår av samtliga beslut och handlar om att de avstängda eleverna betett sig våldsamt, kränkande eller hotfullt mot andra elever. Avstängningarnas längd varierar mellan två och fem dagar och av beslutet framgår att eleverna erbjuds kompensation för den undervisning eleverna går miste om på grund av avstängningen.

I en komplettering från den 5 december 2023 har rektorn inkommit med de underlag som ligger till grund för avstängningarna. Rektorn uppger att det finns en summarisk utredning i själva beslutet vilken grundar sig i de anmälningar om kränkningar som anmälts i skolans incidentrapporteringssystem mellan den 21 november och den 27 november 2023. Av de mottagna underlagen framgår att det saknas utredning om bakomliggande orsaker till elevens beteende samt åtgärder för att komma till rätta med respektive elevs beteende.

Rättslig reglering

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Enligt de förutsättningar som anges i 7–23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen)

Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjorts sig skyldig till en allvarigare förseelse ser rektorn till att saken utreds. Samråd sker med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (5 kap. 9 § skollagen)

Med utgångspunkt i vad som framkommit i utredningen enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. (5 kap.10 § skollagen).

I grundskolan får rektorn besluta om att stänga av en elev helt eller delvis om eleven agerar på ett sådant sätt att andra elevers eller personals säkerhet bedöms vara hotad.

Rektorn får även besluta att stänga av en elev helt eller delvis om

1. åtgärder enligt 13 § inte är tillräckligt ingripande eller inte är möjliga att genomföra eller det finns särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende, och
2. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

Eleven ska erbjudas kompensation för den undervisning som han eller hon går miste om på grund av avstängningen.

Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt första eller andra stycket.

Ett beslut om avstängning gäller omedelbart om inte annat beslutas. Ett beslut enligt 14 § får innebära en avstängning endast under den tid som behövs för en skyndsam utredning av vilka åtgärder som kan behövas. (5. Kap 14–15 §§ skollagen).

Innan rektorn beslutar om avstängning enligt 14 § ska eleven och elevens vårdnadshavare beredas tillfälle att yttra sig. (5 kap. 16 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med att skapa studiero på skolan. Av utredningen framgår att det finns lärare som inte känner till att de får använda sig av disciplinära åtgärder för att tillförsäkra eleverna studiero. Det framgår även att det finns lärare på skolan som inte känner till vilka disciplinära åtgärder som är tillåtna att använda sig av. Det framgår även att rektorn inte startar en utredning för att ta reda på bakomliggande orsaker till att en elev har ett ordningsstörande och-/eller olämpligt beteende, vilket i sin tur leder till att det saknas dokumentation för de åtgärder som kan behövas för att eleven ska komma till rätta med sitt beteende. Att ett sådant beteende utreds är viktigt för att skapa en förståelse för vad som lett fram till beteendet och för att komma fram till adekvata åtgärder som möter elevens behov.

Av skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Av skollagen framgår även att om en elev återkommande stör ordningen eller har ett olämpligt beteende ska rektorn se till att saken utreds. Med utgångspunkt i vad som framkommit i utredningen ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. Att lärare inte känner till att de har rätt att använda sig av disciplinära åtgärder är en brist. Att orsaken bakom elevens ordningsstörande och-/eller olämpliga beteende inte utreds är också en brist.

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Samtliga intervjuade uppger att det finns stora brister gällande tryggheten på skolan. Otryggheten härleds till en rad olika orsaker som hög personalomsättning, att vikarier inte informeras om rutiner samt avsaknad av samsyn hos personalen gällande undervisning och förhållningssätt. Vidare framkommer det i intervju med lärare att det varit turbulent på skolan den senaste tiden, med vandalisering och förstörelse samt kränkningar på sociala medier. En representant från elevhälsan uppger att det är mycket i det grundläggande trygghetsarbetet som inte finns.

Lärarna uppger i intervju att de gör sitt yttersta för att eleverna ska känna sig trygga. Bland annat beskriver lärarna att de arbetar med värdegrundsfrågor och gruppstärkande övningar under mentorstiden. Det framkommer även att kuratorn har varit med i klassen när det behövts stöd. För att öka den generella tryggheten i skolan har en rad insatser införts, berättar lärare och representanter för elevhälsa.

Att eleverna har gemensamma raster, rastaktiviteter och att det är fler i personalen som är ute på rasten har enligt lärarna bidragit till att rasterna blivit tryggare. Representer från elevhälsan uppger att det har skapats en trygghetsgrupp på skolan och att skolan kommer att erbjuda frukost till eleverna som ett led i det förebyggande arbetet att skapa trygghet.

Rektorn uppger att sedan hon tillträdde rektorstjänsten så har hon satsat på kuratorer och kuratorsassistenter, men hon har även anställt en rad olika funktioner som ska arbeta med det förebyggande trygghetsarbetet. En biträdande rektor vars uppdrag är att vara ute i korridorerna och skapa relation med eleverna har anställts, så även en EHT-pedagog som också har relationsskapande i sitt uppdrag. Rektorn uppger att kuratorn, kuratorsassistenter, den biträdande rektorn och EHT-pedagogen bildar ett team med tydlig närvaro i korridorerna, som syftar till att öka tryggheten. Vidare uppger rektorn att det finns en rad planerade insatser i det förebyggande arbetet för trygghet. Exempel på sådana insatser är att rektorn kommer att införa så kallade fredade platser i skolan och att skolan kommer att anordna en pingisturnering.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero. (5 kap. 3 §)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete för att skapa trygghet. Av utredningen framkommer att samtliga intervjugrupper samstämmigt uppger att det finns brister i tryggheten på skolan. Sedan rektorn tillträdde sin tjänst på skolan har rektorn gjort flera insatser för att stärka det förebyggande trygghetsarbetet, bland annat genom att satsa på att fler vuxna ska röra sig i korridorerna, rastaktiviteter för eleverna och genom att stärka upp elevhälsan med större andel kuratorer. Trots insatserna är fortfarande den allmänna upplevelsen att det är otryggt på skolan vilket föranleder Skolinspektionens bedömning att det finns brister gällande skolans arbete att skapa trygghet. Av skollagen framgår att huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero. Vidare framgår av skollagen att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och studiero. Att elever och personal vid Norra strand Dibber uppger att skolmiljön, trots förebyggande insatser, är otrygg är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Dibber norra strand skola AB verksamhet vid Norra strand Dibber uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar och särskilt stöd, arbetet mot kränkande behandling, studiero och trygghet. Det finns därför skäl att förelägga Dibber norra strand skola AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Uformning av åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans tre aktiva åtgärdsprogram. I det ena åtgärdsprogrammet daterat den 7 juni 2023⁴, finns inget datum för uppföljning och utvärdering samt det saknas namngiven person som ansvarig för uppföljning respektive utvärdering. Det framgår inte heller vem som fattat beslut om att utarbeta åtgärdsprogrammet. Av åtgärdsprogrammet framgår inte elevens behov av särskilt stöd. Alla tre åtgärdsprogram har en hänvisning till hur åtgärdsprogrammet kan överklagas.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas och underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. (3 kap. 9 §, 28 kap. 16 §, 29 kap. 10 § skollagen och 33 § förvaltningslagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i utformningen av åtgärdsprogram på Norra strand Dibber. Av utredningen framgår att det i ett åtgärdsprogram saknas datum för uppföljning och utvärdering samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Att det finns åtgärdsprogram på skolan som saknar datum för när åtgärderna ska följas upp och utvärderas är en brist. Det är även en brist att det saknas ansvarig för uppföljning respektive utvärdering. Det är även en brist att behov av särskilt stöd inte framgår av åtgärdsprogrammet.

⁴ Enligt elevförteckning som upprättats i samband med protokollet avses elev 15

Betygskatalogens utformning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inkommit med betygskataloger för vårterminen 2022, höstterminen 2022, vårterminen 2023 och höstterminen 2023. I betygskatalogerna anges bland annat skolans namn, skolenhetskod, huvudman och datum för utfärdande. Av betygskatalogerna framkommer att såväl huvudman som lägeskommun är Dibber Sverige AB.

Rättslig reglering

Beslut om betyg ska dokumenteras på föreskrivet sätt i en betygskatalog. (6 kap. 10 § skolförordningen, Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:123] om betygskatalog).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Norra strand Dibbers utformning av betygskataloger. Av utredningen framgår att det namnet på lägeskommunen saknas i betygskatalogen. I betygskatalogerna anges även Dibber Sverige AB felaktigt som huvudman.

Av Skolverkets föreskrifter framgår att en betygskatalog bland annat ska innehålla namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen. Att det i Norra strand Dibbers betygskataloger är felaktigt angiven huvudman är en brist. Det är även en brist att det inte anges vilken kommun som skolenheten är belägen i.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Dibber norra strand skola AB verksamhet vid Norra strand Dibber uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utformning av åtgärdsprogram och betygskatalogens utformning. Vidare framkommer det att rektorn är medveten om de felaktigheter som finns i det tidigare utarbetade åtgärdsprogrammen och rektorn håller på att utarbeta nya åtgärdsprogram, där alla delar ska finnas med. Betygskatalogerna saknar information om kommunen som skolenheten är belägen i samt korrekt angiven huvudman. I övrigt är betygskatalogen dokumenterad på föreskrivet sätt. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela ange Dibber norra strand skola AB en anmärkning.

Avstående från ingripande

Undervisning och bedömning enligt läroplan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av åtgärdsprogram⁵ daterat den 8 juni 2023 framgår att eleven läser efter den anpassade grundskolans läroplan. Representanter för elevhälsan och rektorn uppger i intervju att eleven inte är mottagen i den anpassade grundskolan. Rektorn uppger sedermera i en komplettering den 18 december 2023 att eleven inte undervisas enligt den anpassade grundskolans läroplan, men tillägger att undervisande lärare har genomfört ämnesomdömen utifrån den anpassade grundskolans läroplan. Rektorn berättar att hon har haft ett möte med elevens vårdnadshavare gällande mottagande i den anpassade grundskolan. Rektorn uppger även att vårdnadshavarna har givit sitt medgivande att skolan går vidare med att ansöka om att eleven ska bli mottagen i den anpassade grundskolan. Rektorn uppger vidare att de pedagogiska och psykologiska utredningarna är genomförda och att när den sociala utredningen är genomförd så kommer det även att genomföras en medicinsk utredning.

Rättslig reglering

Barn som på grund av att de har en intellektuell funktionsnedsättning inte bedöms ha förutsättningar att uppfylla sådana betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för grundskolan och som minst ska uppfyllas, ska tas emot i anpassade grundskolan.

Frågan om mottagande i anpassade grundskolan prövas av barnets hemkommun. Ett beslut om mottagande i anpassade grundskolan ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Samråd med barnets vårdnadshavare ska ske när utredningen genomförs.

Om barnets vårdnadshavare inte lämnar sitt medgivande till att barnet tas emot i anpassade grundskolan, ska barnet fullgöra sin skolplikt enligt vad som gäller i övrigt enligt denna lag. Ett barn får dock tas emot i anpassade grundskolan utan sin vårdnadshavares medgivande, om det finns synnerliga skäl med hänsyn till barnets bästa. (7 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister gällande att lärare bedömer en elev som inte är mottagen i den anpassade grundskolan efter den anpassade grundskolans kriterier för bedömning av kunskaper. Av utredningen framgår att det finns en elev på skolan som bedömts i ämnen enligt den anpassade grundskolans kriterier för bedömning av kunskaper utan att ha blivit mottagen i skolformen. Vidare framgår att rektorn kommer att ansöka om att eleven ska bli mottagen i den

⁵ Enligt elevförteckning som upprättats i samband med protokollet avses elev 19

anpassade grundskolan så fort de sociala och medicinska utredningarna är genomförda.

Av skollagen framgår att mottagande i anpassad grundskola ska prövas av barnets hemkommun och att ett beslut om mottagande i den anpassade grundskolan ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Att Norra strand Dibber bedömer en elev efter den anpassade grundskolans kriterier för bedömning av kunskaper utan att ha sett till att eleven tagits emot i den anpassade grundskolan är en brist.

Betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har granskat Norra strand Dibbers betygskataloger med tillhörande betygsrapport för vårterminen 2022, höstterminen 2022 och vårterminen 2023. På betygsrapporten finns undervisande lärares namn och vilket ämne läraren undervisar i finns förtryckt. Det finns även en rad där läraren ska signera med sin namnteckning. I betygskatalogerna finns det rutor längst ner i vilka den betygsgivande läraren ska skriva sina initialer. Bland annat i betygskatalogen gällande matematik i årskurs 6 vårterminen 2023 står rektorn som undervisande lärare i betygsrapporten men det är en annan lärare som har skrivit sin namnteckning på raden. I själva betygskatalogen är det en tredje lärare som har skrivit sina initialer i rutan för betygsgivande lärare.

På frågan vem som är den undervisande respektive betygsgivande läraren i matematik för årskurs 6 vårterminen 2023 svarar rektorn att det finns en bristande kompetens på skolan om hur en betygskatalog ska hanteras. Rektorn kan inte svara på vem som är undervisande respektive betygsgivande lärare och hon kan heller inte svara på varför det är tre personer som signerat matematikbetygen för årskurs 6, vårterminen 2023. Rektorn tillägger dock att det kommer se annorlunda ut i betygskatalogerna när betygen sätts vid höstterminens slut detta läsår. Lärare uppger att rektorn, som står angiven som undervisande lärare, inte undervisade i matematik vårterminen 2023. Läraren som skrivit sin namnteckning på raden undervisade inte heller i matematik, utan det är läraren som skrivit sina initialer i rutan för betygsgivande lärare som undervisat. Det framkommer vidare att läraren som signerat med sina initialer inte var legitimerad lärare.

Skolinspektionen har fått uppgifter om att lärare ombetts att skriva på betygskataloger i efterhand, något som även framkommer i intervju med lärare. Rektorn uppger att det fanns lärare på skolan som inte hade signerat betygskatalogerna och att dessa lärare då ombads av den biträdande rektorn att signera. Rektorn tillägger att ett sådant förfarande inte är okej och att hon bett den biträdande rektorn att upphöra med att uppmana lärarna signera i efterhand. Rektorn uppger vidare att de betygshandlingar som lärarna ombads signera i efterhand inte var originalhandlingar.

I en komplettering den 21 december 2023 har huvudmannen inkommit med betygsrapporterna och betygskatalogerna för höstterminen 2023. I betygsrapporterna har den undervisande läraren signerat med sin namnteckning. Om en lärare är olegitimerad har läraren, tillsammans med en legitimerad lärare signerat betygskatalogerna med sina initialer.

Rättslig reglering

Beslut om betyg ska fattas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. (3 kap. 16 § skollagen, 6 kap. 3 § skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtagit nödvändig rättelse genom att det i betygskatalogen för höstterminen 2023 framgår vem som fattat beslut om betyg. Det framgår även att om en lärare är olegitimerad så har beslut om betyg fattats tillsammans med en lärare som är legitimerad. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Dibber norra strand skola AB verksamhet vid Norra strand Dibber uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisning och bedömning enligt läroplan och betyg.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom att ansöka om mottagande i den anpassade grundskolan gällande eleven som bedömts utifrån den anpassade grundskolans kriterier för bedömning av kunskaper. Huvudmannen har inkommit med en kopia av betygskatalogerna för höstterminen 2023, i vilka det framgår vem som fattat beslut om betyg. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning av behöriga och legitimerade lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den av huvudmannen inskickade lista gällande undervisande lärares legitimationer och behörigheter framgår att det inte finns legitimerade och behöriga lärare i ämnena slöjd, hem- och konsumentkunskap, musik, bild spanska och franska. Rektorn uppger i intervju att hon har haft annonser ute på Platsbanken gällande rekrytering av lärare i de ämnen där det saknas en legitimerad och behörig lärare. Rektorn uppger att hon har rekryterat en

legitimerad lärare som är behörig att undervisa i ämnet bild och att läraren ska börja sin tjänst på skolan i januari 2024. Rektorn berättar att hon fått in tre ansökningar gällande tjänsterna som lärare i ämnena hem- och konsumentkunskap, men att de som ansökt om tjänsterna varit obehöriga och olegitimerade. Rektorn tillägger att hon kommer att fortsätta att anställa legitimerade och behöriga lärare fram till det att skolan läggs ner i juni 2024.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon lärare att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

En sådan lärare får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. (2 kap. 18 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Dibber norra strand skola AB brutit mot bestämmelserna när det gäller undervisning av behöriga och legitimerade lärare. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utdrag ur belastningsregistret

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju uppger rektorn uppger att all anställd personal har visat upp ett utdrag ur belastningsregistret innan de anställts på skolan.

Rättslig reglering

Den som erbjuds en anställning inom förskolan, förskoleklassen, fritidshemmet, grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan eller sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas. (2 kap. 31 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Dibber norra strand skola AB brutit mot bestämmelserna när det gäller utdrag ut belastningsregistret. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Tonny Johansson.

Utredaren Åsa Jansson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Lina Jernström.